राजवल्लभतश्चैव नाश्रूयत मृषाकृतं । प्रियं कर्त्तुमुपस्थातुं बलिकर्म्म स्वकर्म्मजं ।
अभिहर्तुं नृपाः षट्सु पृथक् जात्यैश्च नैगमैः । वृद्धे विषयस्तत्र धर्म्मनित्ये युधिष्ठिरे ।
कामतोऽप्युपयुञ्जानैराजसैर्लोभजैर्ज्जनैः । सर्व्वव्यापी सर्व्वगुणी सर्व्वसाहः स सर्व्वराट् । ४२०
यस्मिन्नधिकृतः सम्राट् भ्राजमानो महायशाः । यत्र राजन् दशदिशः पितृतो मातृतस्तथा । अनुरक्ताः प्रजा आसन्नागोपाला द्विजातयः ।
स मन्त्रिणः समानाय्य भ्रातॄंश्च वदताम्वरः । राजसूयं प्रति तदा पुनः पुनरपृच्छत ।
ते पृच्छ्यमानाः सहिताः वचोऽर्थं मन्त्रिणस्तदा । युधिष्ठिरं महाप्राज्ञं प्रियचुमिदमब्रुवन् ।
येनाभिषिक्तो नृपतिर्वारुणं गुणमृच्छति । तेन राजाऽपि तं कृत्स्नं सम्राड्गुणमभीप्सति ।
तस्य सम्राड्गुणार्हस्य भवतः कुरुनन्दन । राजसूयस्य समयं मन्यन्ते सुहृदस्तव । ४२५
तस्य यज्ञस्य समयः स्वाधीनः क्षत्रसम्पदा । साम्ना षडग्नयो यस्मिंश्चीयन्ते संशितव्रतैः ।
दर्व्वीहोमानुपादाय सर्व्वानयः प्राप्नुते क्रतून् । अभिषेकश्च यस्यान्ते सर्व्वजित्तेन चोच्यते ।
समर्थोऽसि महाबाहो सर्व्वे ते वशगा वयं । अचिरात्त्वं महाराज राजसूयमवाप्स्यसि ।
अविचार्य्य महाराज राजसूये मनः कुरु । इत्येवं सुहृदः सर्व्वे पृथक् सह चाब्रुवन् ।
स धर्म्यं पाण्डवस्तेषां वचः श्रुत्वा विशाम्पते । इष्टमिष्टं वरिष्ठञ्च जग्राह मनसाऽरिहा । ४४०
श्रुत्वा सुहृद्वचस्तच्च जानंश्चाप्यात्मनः क्षमं । पुनः पुनर्म्मनो दध्रे राजसूयाय भारत ।
स भ्रातृभिः पुनर्धीमानृत्विग्भिश्च महात्मभिः । मन्त्रिभिश्चापि सहितो धर्म्मराजो युधिष्ठिरः । धौम्यद्वैपायनाद्यैश्च मन्त्रयामास मन्त्रवित् ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ इयं या राजसूयस्य सम्राडर्हस्य सुक्रतोः । श्रद्दधानस्य वदतः स्पृहा मे सा कथं भवेत् ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तास्तु ते तेन राज्ञा राजीवलोचन । इदमूचुर्वचः काले धर्मराजं युधिष्ठिरं ।
अर्हस्त्वमसि धर्म्मज्ञ राजसूयं महाक्रतुं । अथैवमुक्ते नृपतावृत्विग्भिर्ऋषिभिस्तथा । ४४५
मन्त्रिणो भ्रातरश्चास्य तद्वचः प्रत्यपूजयन् । स तु राजा महाप्राज्ञः पुनरेवात्मनात्मवान् ।
भूयो विमृष्टे पार्थो लोकानां हितकाम्यया । सामर्थ्ययोगं संप्रेक्ष्य देशकालौ व्ययागमौ ।
विमृश्य सम्यक्च धिया कुर्व्वन्प्राज्ञो न सीदति । न हि यज्ञसमारम्भः केवलात्मविनिश्चयात् ।
भवतीति समाज्ञाय यत्नतः कार्य्यमुद्वहन् । स निश्चयार्थं कार्य्यस्य कृष्णमेव जनार्दनं ।
सर्व्वलोकात्परं मत्वा जगाम मनसा हरिं । अप्रमेयं महाबाहुं कामाज्जातमजं नृषु । ४५०
पाण्डवस्तर्क्कयामास कर्म्मभिर्द्दैवसम्मितैः । नास्य किञ्चिदविज्ञातं नास्य किञ्चिदकर्म्मजं ।
न स किञ्चिन्न विषहेदिति कृष्णममन्यत । स तु तां नैष्ठिकीं बुद्धिं कृत्वा पार्थो युधिष्ठिरः । गुरुवद्भूतगुरवे प्राहिणोद्दूतमञ्जसा ।
शीघ्रगेन रथेनाशु स दूतः प्राप्य यादवान् । द्वारकावासिनं कृष्णं द्वारवत्यां समासदत् ।
दर्शनाकाङ्क्षिणं पार्थं दर्शनाकाङ्क्ष्याऽच्युतः । इन्द्रसेनेन सहित इन्द्रप्रस्थमगात्तदा ।
व्यतीत्य विविधान्देशांस्त्वरावान् विप्रवाहनः । इन्द्रप्रस्थगतं पार्थमभ्यगच्छज्जनार्दनः । ४५५